

Kiss Lehel

ÖRMÉNY KÓDEX

Arany betűk kirepülnek
paradicsommadár-szárnyon,
s az égboltra települnek.

Arany betűk vízre szállnak,
s imbolyogva integetnek
a kipendült szivárványnak.

Arany betűk földre hullnak,
s sziklatömbök, kőkeresztek
réseiben dalra gyúlnak.

Arany betűk tűzbe dülnek,
s ezeregyszín örmény álom-
képek némán kivetülnek.

A KIKIDSÁR¹

Végre itt a vágyva vágyott
kincsekkel a kikidsár!
Nem riasztott, mi vár rám itt:
nyakigsár vagy kicsi sár!
Marhacsordát, igaz, Bécsig
soha nem is hajtattam,
tekintetes fogadóiban
fejem le nem hajthattam,
s nincs rokonom bíró, ispán,
püspök avagy plébános,

1 Ládás kereskedő

a házamnál sincs cseléd, ki
nékem főz, vagy énrám mos,
de a ládám kincsesláda,
nem hiába hordom ám!
Benne két pár szattyáncsizma-
talp,² egy kötés kordován,³
hat szem dió bakhlavához,⁴
másfél gúla zöld khurut,⁵
egy imádság Szent Meszroptól⁶
annak, aki csődbe jut,
kalamáris, gyertyatartó,
pecsétviasz, pergamen...
Tessék, tessék tülekedni
s válogatni! Mert ha nem
igyekeznek, orruk elől
elhordják a kincseket,
s úgy eltűnik a kikidsár,
hogy vissza se integet!

A HAJNALI JEREVÁN

Ébredez, moco rog Jereván,⁷
szemeit dörzsöli. Halkan
tüsszent a foszló sötétben,
s lecsúszik róla a paplan.

Ezernyi vízcsapot nyit meg,
s bágyadtan mossa az arcát.

-
- 2 A szattyáncsizma puhára cserzett, élénk színűre festett marha-, juh- vagy kecskebőrből készült csizma.
3 Puhára cserzett, élénk színűre festett marha-, juh- vagy kecskebőr.
4 Örmény édesség
5 Erjesztett tejből és petrezselyemzöldből készített ételízesítő, főként a marhahússal töltött tésztafülecskés húsleves (ángádzsábur) főzésekor használják.
6 Szent Meszrop Mastoc (kb. 361–440) pap, az örmény ábécé megalkotója.
7 Örményország fővárosa

Hajába gyöngy hull a Napból:
bíborszín, rubin és skarlát.

Ágyat vet, s öltözik Jereván.
Fenségesebbet ki látott?
Öve zöld fák, és fejkül
fölteszi az Ararátot.⁸

TATIK S PAPIK⁹

Napcsókolta dombon lakik
két kis öreg: Tatik s Papik.
Messzi néznek, visszavárnak –
ott jó lenni unokának!

Állnak ott fent, mint a szikla.
Köd vagy fény hull vágyaikra,
mindig ugyanazok, akik
mindig voltak: Tatik s Papik.

Dudukszóval,¹⁰ száz mesével
ágyam fölött egész éjjel
boldogan virrasztának –
ott jó lenni unokának!

Tatik s Papik egymás mellett,
nem mozdul... Az égi termet
betölti az imádságuk.
Jó Istenem, figyelj rájuk!

8 Az örmények 5165 méter magas szent hegye. Ma Törökországban található. A Biblia szerint itt rekedt meg Noé bárkája a földet elborító özönvíz után.

9 Nagymama és nagytata, Sargis Baghdasaryan 1967-ben elkészült szobra Artsakhban (Hegy-Karabah).

10 A duduk az örmények jellegzetes, barackfából készült fúvós hangszere.